

var strengt nødvendigt for at tilfredsstille vedkommende stats vigtigste behov. Han bestred, at det enkelte land egenmægtigt skulle kunne fastsætte bredden af sit søterritorium, og henviste til, at der var vidtgående tilslutning til 3-mile reglen, men derimod ikke enighed om nogen bredde gående herudover. Såfremt der var trang til beskyttelse af fiskebestanden i visse dele af det åbne hav, måtte dette ske ved internationale aftaler. Han beklagede, at forskellige lande tog afstand fra tanken om tvungen voldgift.

Fra *islandsk* side angreb man den opfattelse, at kyststaten kun skulle have fortrinsret i fiskerimæssig henseende inden for et vist bælte, som man kaldte territorialfarvandet, og om hvis bredde der ikke kunne opnås enighed, medens man nægtede kyststaten en sådan stilling uden for dette bælte. Han erindrede om, at det var blevet foreslået folkeretskommissionen, at en nation, hvis eksistens afhænger af kystfiskeri, skulle være berettiget til at udøve enekontrol over fiskeriet inden for en „passende“ afstand fra kysten, når de stedlige forhold gjorde dette nødvendigt med henblik på at opretholde fiskebestanden som en mulighed for at sikre befolkningens eksistens. I øvrigt mente han, at bredden af det bælte, i hvilket kyststaten burde kunne kontrollere fiskeriet, måtte variere fra sted til sted.

Den islandske regering anså sig for fuldt berettiget til i forsvar for sine vitale interesser at udvide den nugældende 4-mile grænse betydeligt. En udvidelse f. eks. til 12 sømil ville være fuldstændig legal, men nogen beslutning desangående var endnu ikke taget. Hans regering havde taget det for givet, at FN's plenarforsamling ville tage sagen om retsordenen på havet op til behandling under den 11. samling, og man så ikke fra islandsk side nødvendigheden af at indkalde en særlig konference til at behandle dette spørgsmål.

Den *norske* repræsentant understregede sit lands store interesse i spørgsmålet om retsordenen på havet. Han anså det ikke for sandsynligt, at den foreslåede konference kunne opnå enighed om en universel regel om territorialfarvandets bredde, men mente, at det også ville være af betydning at få fastlagt, at denne bredde ikke kunne overskride 12 sømil.

Den *amerikanske* repræsentant tog til orde for 3-mile reglen og mente, at det måtte være de lande, som nu angriber denne regel, som måtte have bevisbyrden for, at den skulle være forældet. Han tog afstand fra det under debatten fra forskelligt hold fremsatte synspunkt, at den enkelte stat ensidigt skulle kunne fastsætte søterritoriets bredde, understregede i almindelige vendinger den fælles interesse i opretholdelsen af havets frihed og mente, at det enkelte lands interesse i bevarelsen af havets naturlige rigdomme kunne tilgodeses på anden måde end gennem udvidelse af søterritoriet. Han beklagede, at visse lande ikke var i stand til at acceptere tvungen voldgift.

Den *danske* repræsentant, legationsråd Knox, henviste til den interesse, som fra dansk side knyttes til reglerne for retsordenen på havet allerede på grund af Danmarks erhvervsforhold og særlige beliggenhed. Samtidig gjorde han rede for de danske synspunkter bl. a. med hensyn til spørgsmålene om søterritoriets bredde og internationale stræder.

Traditionelt hævdede man således på dansk side et søterritorium på 3 sømil (dog i tolmæssig henseende 4 sømil) og havde i den senere tid i et par tilfælde forbeholdt sig sine rettigheder i anledning af andre staters hævde af et territorialfarvand på 12 sømil. Danmark havde altid været en tilhænger af grundsætningen om havenes frihed ikke blot i egen interesse som søfarende nation, men også under hensyn til, hvad man måtte anse for fælles interesse. Man mente derfor, at denne frihed ikke burde indskrænkes gennem overdrevne krav på bestandig bredere territorialfarvandsbælter, og at det fulgte af den nævnte grundsætning, at det ikke folkeretlig set står den enkelte kyststat fuldstændig frit for ensidigt at fastsætte udstrækningen af sit territorialfarvand. På den anden side ville man ikke udelukke, at en sådan udstrækning af territorialfarvandet inden for rimelige grænser kan retfærdiggøres, når den begrundes i omstændigheder af særlig betydning for vedkommende land og ikke berører andre landes rettigheder. Det var derfor logisk at henvise spørgsmålet om søterritoriets bredde til en international konference.

Med hensyn til spørgsmålet om retsordenen for internationale stræder udtalte hr.